

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Møtesaksnr.: O-sak 2
Møtenr.: 2/2021
Møtedato: 9. mars 2021
Notatdato: 26. februar 2021
Arkivsaksnr.:
Saksansvarlig: Viserektor Per Morten Sandset, universitetsdirektør Arne Benjaminsen
Saksbehandler: Gunnar Dick, Karoline Strand

Realisering av Livsvitenskapsbygget – Status

I universitetsstyremøtet 16. oktober (V-sak 2/12/2020) og 8. desember (I-sak 1/13/2020) ble det orientert fra arbeidet med realisering av nytt bygg for Livsvitenskap. Det ble videre gitt en kort muntlig redegjørelse i universitetsstyremøtet 9. februar 2021.

Regjeringens beslutning i brev av 23. november 2020 (jamfør I-sak 1/13/2020) og Universitetsstyret vedtak er fulgt opp. Videre har Regjeringen i stortingsproposisjon Prop. 79 S fremmet følgende hovedpunkter med betydning for gjennomføring og finansering av Livsvitenskapsbygget:

- Nytt bygg for livsvitenskap ved Universitetet i Oslo kan ikke realiseres innenfor vedtatt kostnadsramme på 6 294 mill. kroner (2021-kroner), blant annet som følge av krevende grunnforhold.
- Regjeringen vurderer at omfattende kutt vil medføre at prosjektets formål ikke kan realiseres.
- Regjeringen har derfor besluttet at det skal arbeides videre med sikte på å innplassere Klinik for laboriemedisin ved Oslo universitetssykehus (OUS) i det planlagte bygget, samt i tilbygg.
- Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2022 orientere Stortinget om samlet omfang og kostnader for prosjektet.
- Før kostnadsrammen for samlokaliseringalternativet fremmes for Stortinget, behandles saken i styret til Helse Sør-Øst RHF.
- Det ferdige livsvitenskapsbygget vil inngå i statens husleieordning.
- Det legges til grunn at Universitetet i Oslo vil få full husleiekompensasjon inntil dagens kostnadsramme, justert for pris- og valutakursendringer, og med et tillegg som følge av midlertidig stans i prosjektet og covid-19.

Utredninger og pågående arbeid

Prosjektet gjenopptok aktivitet i november og startet opp arbeidet med å legge til rette for innplassering av OUS. KD er prosjekteier og koordinerende for involverte departement (KD, HOD, KMD, og FIN) og Statsbygg er byggherre og leder prosjektet.

Utredningsarbeidet gjøres på grunnlag av Kunnskapsgrunnlaget utarbeidet av UiO, OUS og HSØ med bistand fra Statsbygg høsten 2020. Følgende hovedelementer inngår i arbeidet våren 2021:

- Avklaring med regulerende myndighet (PBE) og nødvendig søknadsarbeid
- Revisjon gjenstående grunnarbeider og fundamentering (peling)
- Utvikling av konsept for innplassering av OUSs Klinikk for laboratoriemedisin
- Justering av UiOs funksjoner og arealer
- Kostnads- og usikkerhetsvurdering for estimat av prosjektkostnad
- Kvalitetssikring

UiO har utvidet sin eksisterende prosjektorganisasjon med representasjon fra OUS og arbeider aktivt for å skape et godt integrert prosjekt for alle parter. Utfyllende beskrivelse av det pågående arbeidet gjøres rede for i vedlagt notat «Realisering av nytt bygg for Livsvitenskap».

Finansiering og kostnadsramme

Regjeringen legger til grunn at Livsvitenskapsbygget vil inngå i statens husleieordning. Helse Sør-Øst vil måtte dekke sin del av prosjektet gjennom en kostnadsdekkende husleie. UiO og OUS blir leietakere i bygget. UiO har tatt initiativ til videre dialog og utredning av hensiktsmessige løsninger for fremtidig forvaltning og drift.

UiO gis full husleiekompensasjon opp til gjeldende kostnadsramme. Videre forutsettes det at UiO og Helse Sør-Øst/OUS må dekke kostnader utover gjeldende kostnadsramme ved eventuelle overskridelser gjennom økt husleie. UiO vil arbeide at prosjektets formål innfris innenfor gitte rammer. UiO ønsker å bidra aktivt til forbedret prosjektstyring, kostnadskontroll og prosjektgjennomføring. Det skal gjennomføres en ekstra kvalitetssikring av prosjektet våren 2021 og endelig kostnadsramme fastsettes ifm statsbudsejttet for 2022

Faglig utvikling

Kunnskapsgrunnlaget redegjør for faglige synergier og potensielle bidrag til prosjektets effekt- og samfunns mål ved at deler av OUS innplasseres i Livsvitenskapsbygget. Partnerskapet UiO-HSØ-OUS vil styrke Livsvitenskapsbygget som et anlegg for utstrakt tverrfaglig samhandling, teknologisk avansert utstyr (kjernefasiliteter), og utvikling av fremragende forskningsmiljø på tvers av fagområder og disipliner. Utfyllende beskrivelse fra det pågående arbeidet gjøres rede for i vedlagt notat «Livsvitenskapsbygget – status faglig utvikling».

Vedlegg:

1. Notat fra Eiendomsavdelingen til universitetsstyret: Realisering av nytt bygg for livsvitenskap
2. Notat til universitetsstyret: Livsvitenskapsbygget – status faglig utvikling

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Gunnar Dick
prosjektkoordinator,
Universitetsdirektørens stab

Dato: 3. mars 2021

Realisering av nytt bygg for Livsvitenskap

Fredag 29. januar 2021 har Regjeringen i stortingsproposisjon Prop. 79 S avklart rammer for at Livsvitenskapsbygget nå kan utvikles samlet for Universitetet i Oslo (UiO) og Oslo universitetssykehus (OUS). Prosjektet er nå i gang igjen etter høstens midlertidige stans og vil videreføres med Statsbygg (SB) som byggherre på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet (KD).

LVB i statens husleieordning

Regjeringen legger til grunn at Livsvitenskapsbygget vil inngå i statens husleieordning. UiO og Helse Sør-Øst RHF (HSØ) vil måtte dekke sin del av prosjektet gjennom en kostnadsdekkende husleie. UiO og OUS blir leietakere i bygget. Det legges videre til grunn at UiO vil få full husleiekompensasjon inntil dagens kostnadsramme (per februar 2021), justert for pris- og valutaendringer, og med et tillegg som følge av midlertidig stans i prosjektet og Covid-19. Prosjektet skal gjennom en ekstern kvalitetssikring våren 2021, og endelig kostnadsramme skal fastsettes i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2022.

UiO har tatt initiativ til videre dialog og utredning av hensiktsmessige løsninger for fremtidig forvaltning og drift. Det er på det rene at husleieordningen er valgt av Regjeringen for å sikre en praktisk finansieringsløsning for et komplisert prosjekt med flere brukere. Videre vil UiO og Helse Sør-Øst/OUS måtte forvente å dekke kostnader utover gjeldende kostnadsramme ved eventuelle overskridelser.

Det er en betydelig risiko knyttet til at gjennomføringen av prosjektet vil resultere i overskridelser utover gjeldende kostnadsramme, både på grunn av prosjektets størrelse og kompleksitet. Det er en forutsetning at overskridelser ut over kostnadsrammen per februar 2021 skal dekkes av UiO og OUS gjennom økt husleie. UiO vil derfor arbeide aktivt for at prosjektets formål innfris innenfor gitte rammer, og vil bidra til forbedret prosjektstyring, kostnadskontroll og prosjektgjennomføring.

Pågående arbeid

Prosjektet gjenopptok sin aktivitet i november og startet da arbeidet med å legge til rette for innplassering av OUS. Utredningsarbeidet gjøres på grunnlag av kunnskapsgrunnlaget som ble utarbeidet av UiO, OUS og HSØ med bistand fra Statsbygg høsten 2020. Arbeidet er preget av god dialog hvor UiO arbeidet tett og konstruktivt opp mot prosjektet.

Følgende hovedelementer inngår i arbeidet for våren 2021:

- Avklaring med regulerende myndighet, Plan- og bygningsetaten (PBE) ved Oslo kommune, samt nødvendig søknadsarbeid knyttet til rammesøknad for prosjektet
- Revisjon og gjenstående grunnarbeider og fundamentering for et utvidet LVB
- Utvikling av konsept for innplassering av OUS' Klinik for Laboratoriemedisin (KLM)
- Justering (omprosjektering) av UiOs funksjoner og arealer
- Kostnads- og usikkerhetsvurderinger for estimat av prosjektkostnad
- Ekstern kvalitetssikring av prosjektet

Utredningsarbeidet for innplassering av OUS omhandler krav, funksjoner og behov på et overordnet nivå i første omgang. Samtidig vurderes muligheter for sambruk både av arealer og brukerutstyr mellom de to partnerne UiO og OUS. Resultatet av dette arbeidet vil nedfelles i en konseptrapport for HSØ/OUS som skal gjennom egen ekstern kvalitetssikring og er underlag for styrebehandling i både HSØ og OUS juni 2021.

Omprosjektering og skalering av UiOs funksjoner og areal

Som del av det pågående arbeidet vil UiO, måtte gjøre prioriteringer av sine funksjoner og arealer i LVB. Areal avgitt til OUS i vestre del av bygget vil kunne delvis hentes igjen i tilbygg for UiO i øst, men det totale arealbehovet vil ikke kunne realiseres. UiO har derfor siden tidlig januar måned arbeidet internt med å diskutere muligheter og utfallsrom for en slik prioritering. Dette arbeidet baserer seg også delvis på mulighetsrom som var drøftet under alternativsvurderinger og kunnskapsgrunnlag for innplassering av OUS høsten 2020.

UiO har derfor revidert sin eksisterende prosjektorganisasjon i tillegg til å utvide organisasjonen med representasjon fra OUS og arbeider aktivt for å skape et godt integrert prosjekt for alle parter.

Arbeidet berører byggets ulike funksjoner i ulik grad. Det er derfor lagt opp til en god prosess hvor prosjektorganisasjon, herunder temabrukergrupper, hovedbrukergruppe og styringsgruppe benyttes for diskusjon og forankring av prioriteringene for funksjoner og areal.

John Skogen
Eiendomsdirektør

Leif Johnny Johannessen
Underdirektør, Plan- og prosjekt

Karoline Strand
Prosjektleder

Livsvitenskapsbygget – status faglig utvikling

Livsvitenskapsbygget utvikles som et fellesanlegg for kjemi, farmasi og livsvitenskap og vil ved ferdigstillelse være Norges største og mest moderne forsknings- og undervisningsbygg. Innplassering av deler av OUS i Livsvitenskapsbygget vil styrke prosjektets målsettinger og bidra sterkt til utvikling av et verdensledende universitetsmiljø innen livsvitenskap.

Livsvitenskapsbygget skal legge til rette for utstrakt samarbeid på tvers av fag og sektorer, tilgang til avansert forskningsinfrastruktur og engasjerende og utviklende læringsmiljø, i tråd med prosjektets visjon om å «*fremme interaksjon på tvers av fagdisipliner for å kunne levere grensesprengende forskning*» i et felles anlegg for kjemi, farmasi og livsvitenskap.

Fremragende tverrfaglig forskning

For den faglige utviklingen av prosjektet er UiOs mål fremragende tverrfaglige forskningsmiljøer. Livsvitenskap kobler sammen ulike fag og disipliner for å forstå liv og livets prosesser. Livsvitenskapsbygget vil legge til rette for integrering av farmasi, medisin og kjemi med forskning innen biologi, nano- og bioteknologi, medisinsk teknologi, stordata og kunstig intelligens. Ved innplassering av betydelig forskningsaktivitet fra OUS forsterkes ambisjonen.

UiO har utstrakt samarbeid med OUS. Det medisinske fakultet er, spesielt for den kliniske delen av utdanning og forskning, integrert med sykehusets klinikker. En rekke tilsatte har tilknytning til begge institusjoner. UiOs øvrige fakulteter og sentre har mer dynamisk og forskningsdrevet samarbeid. Utvikling av fremragende tverrfaglig forskning vil ha utspring i faglige disipliner. Faglig utvikling av forskning og undervisning innen disiplinene kjemi og farmasi er således en forutsetning i arbeidet. Det pågående arbeidet kan oppsummeres i følgende punkter:

- UiO:Livsvitenskap utlyser konvergensmiljø med vektlegging av tematiske områder for utvikling i Livsvitenskapsbygget.
- UiO har revidert funksjoner og arealer for å legge til rette for utvikling av tverrfaglig livsvitenskap, samtidig som kjemi, farmasi og Norsk senter for molekylær medisin (NCMM) ivaretas.
- OUS kartlegger funksjoner og behov ved innplassering av Klinikk for laboratoriemedisin i Livsvitenskapsbygget, og mulige synergier for fremtidig faglig samarbeid klarlegges.

Forskningsinfrastruktur og kjernefasiliteter

Livsvitenskapsbygget vil huse avansert vitenskapelig utstyrt og fellesfasiliteter, omtalt som forskningsinfrastrukturer og kjernefasiliteter. Disse skal gjøres tilgjengelig som en regional og nasjonal ressurs. Det pågående arbeidet kan oppsummeres i følgende punkter:

- Samarbeid innen strukturbiologi, bioimaging (optisk mikroskop) og proteomikk (Massespektrometri) mellom UiO og OUS for fremtidig etablering i Livsvitenskapsbygget.
- Potensial for UiO og OUS å utvikle felles CryoEM kompetanse og i tillegg bringe sammen kjernefasiliteter innen elektronmikroskopi (EM) og high throughput scanning (HTS).

- Videreføring av forskningsfasiliteter nødvendig for forskning og undervisning i tilknytning til grunndisiplinene kjemi og farmasi.
- Samlet løsning for komparative medisin (in vivo smågnager) i tilknytning til fasiliteten i Domus Medica.

Ideutvikling, innovasjon og nyskapning

Målsettingen for Livsvitenskapsbygget skal innfris sammen med samarbeidsparter innen helse relatert livsvitenskap, og omkringliggende næringsklynger, inkubatorer og bedrifter. Livsvitenskapsbygget skal bidra til økt samarbeid og interaksjon mellom ulike aktører. UiO etablerer derfor allerede nå en enhet for innovasjon, samfunns- og næringslivskontakt som vil være sentral i bygget. Livsvitenskapsbyggets arkitektur og funksjonsløsninger legger til rette for betydelig samhandling og interaksjon. Det pågående arbeidet kan oppsummeres i følgende punkter:

- UiO og OUS er sentrale i utvikling av innovasjonsdistriktet Oslo Science City hvor Livsvitenskapsbygget er et viktig element.
- UiO arbeider med utvikling av «Life Science Growth House» med tanke på at dette skal være en fremtidig enhet for innovasjon-, samfunns- og næringslivskontakt i Livsvitenskapsbygget.
- UiO: Livsvitenskap viderefører sitt innovasjonsprogram SPARK Norway med deltagelse fra forskningsmiljø fra UiO og OUS.
- Livsvitenskapsbygget innovasjons- og formidlingsfunksjoner videreføres i en samlet løsning med OUS.
- Faglig møteplasser for økt interaksjon og nettverksbygging utvikles i sammenheng med revisjon av arealer og funksjoner i plan 2, byggets østre del, ved tilbygg for UiO.

Samlet gir samarbeidet med OUS betydelig potensial for faglig utvikling og prosjektets måloppnåelse. Arbeidet med faglig utvikling er godt integrert med pågående utvikling av prosjektet.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Per Morten Sandset
viserektor

Gunnar Dick
prosjektkoordinator

23.02.2021